این صفحه پیام‌ها، متن‌ها، عکس‌نوشت‌ها و خبرهای کوتاه منتشر شده در فضای مجازی را بازنشر می‌دهد. تلاش بر این است که دیدگاه‌ها و نظرات کاربران اندیشمند شبکه‌های اجتماعی در عرصه مکتوب هم دیده شود.

سبوی دوست

توصیه مرحوم آیت‌الله محمد شجاعی برای خواست حوائج از پروردگار

ریزبه‌ریز از خدا بخواه

در صفحات ۱۲۱ و ۱۲۲ از کتاب ضیافت حقیقی از زبان مرحوم آیت‌الله شجاعی می‌خوانیم:

[در شب‌های قدر] هم خیرات دنیوی را بخواهید، هم خیرات اخروی را! هم از شرور دنیوی به خدا پناه ببرید و هم از شرور اخروی! تنبلی هم نکنید! خواسته‌هایتان را باز کنید و از خدا بخواهید! دستور است که نگویید: «خدایا! تو می‌دانی من چه می‌خواهم». خدا می‌داند، اما آن باز کردن ریزریز خواسته‌ها و به زبان آوردن و خواستن آنها از خدا، این دستور است. این خودش از اسرار است که دستور داده‌اند. می‌گوید حوایجتان را باز کنید و ریزبه‌ریز بشمارید و در محضر خدا بخواهید! چه آنجا که خیر دنیا و آخرت را می‌خواهید و چه آنجا که دفع شر را می‌خواهید ریز به ریز باز کنید و به زبان بیاورید و بخواهید! تنبلی هم نکنید! گاهی این تنبلی نمی‌گذارد، چون انسان فکر می‌کند خواسته زیاد دارد... وقتی متوجه می‌شود که حوایجش بیش از حد و واقعاً بی‌شمار است، فکر می‌کند کدامش را بخواهد؟ آن وقت تنبلی عارض می‌شود و حوایجش را باز نمی‌کند و سختش می‌آید ریزبه‌ریز از خدا بخواهد و طبعاً از دعا به این شکل دست برمی‌دارد و دعای کلی می‌کند. نمی‌گویم دعای کلی دعا نیست، ولی در باز کردن و ریزبه‌ریز خواستن حسابی است که در دعای کلی نیست، گرچه دعای کلی هم دعاست.

استقبال کاربران شبکه‌های اجتماعی از بازگشایی مساجد به مناسبت شب قدر

عبادت جمعی صفای دیگری دارد

پس از درخواست مقام معظم رهبری از ستاد ملی مبارزه با کرونا جهت بررسی امکان بازگشایی مساجد در شب‌های قدر، وزیر بهداشت در توییتی اعلام کرد: «امروز بلافاصله پس از توصیه مقام معظم رهبری مبنی بر یافتن راهی برای بازگشایی مساجد به‌روی مؤمنین مشتاق با رعایت دستورالعمل‌های محکم در شب‌های قدر، تشکیل جلسه دادیم و خوشبختانه به راهکار مناسبی رسیدیم که سریعاً اعلام خواهد شد. امید است که دعای مؤمنین کماکان همراهمان باشد.» کاربران شبکه‌های اجتماعی ضمن استقبال از توییت سعید نمکی، نکاتی را برای شرکت در مراسمات شب قدر به یکدیگر گوشزد کردند. برخی از این نکات را با هم مرور می‌کنیم:

نگار آشنا:
خدا را شکر امسال هم قسمت شد شب قدر را ولو به اندازه دو ساعت در خانه خدا درک کنیم؛ قبول دارید عبادت دسته‌جمعی صفای دیگری دارد؟ البته امام صادق(ع) فرمودند شیعیان باید نگین ما باشند، ان‌شاءالله امشب همانطور که آقای عزیزمان گفتند با رعایت نکات بهداشتی این نگین می‌درخشد.

علیرضا گرائی:
امشب در مراسم شب احیا در مساجد کفتارهایی هم خواهند آمد تا از کسانی که بدون رعایت پروتکل بهداشتی در مراسم حضور دارند، عکس بگیرند و خوراک لجن‌پراکنی‌هایشان در حمله به اسلام کنند. اگر سوژه پیدا نکنند احتمالاً خودشان سوژه‌سازی خواهند کرد. هوشیار باشیم.

محمدرضا حدادپور جهرمی:
اگر دلمان خیلی برای مسجد و مراسم مذهبی و اماکن معنوی تنگ شده بود، اما امشب بدون ماسک و دستکش و رعایت اصول بهداشتی به مراسم احیا رفتیم، بدانیم که عکس‌هایی که دارند از حواس‌پرتی و عدم رعایت ما می‌گیرند، فردا تیری به سوی حضرت آقا و مراسم مذهبی و اماکن مقدس خواهد شد.

رضا امیری:
ستاد مبارزه با کرونا وظیفه خودش را در بررسی مسئله انجام داد؛ حالا نوبت ماست که به فرموده مقام معظم رهبری تمام نکات بهداشتی را که وزیر بهداشت اعلام کرده رعایت کنیم. ماسک، دستکش، قرآن، مفاتیح و مهرنماز شخصی را فراموش نکنید.

نانوایی‌ای که نان نمی‌فروشد!

مرتضی سهراب‌زاده در صفحه اینستاگرام خود با انتشار تصویر فوق نوشت: دیروز پخت اول نانوایی اختصاصی قشر ضعیف انجام شد. نانوایی که هیچ وقت قرار نیست نان بفروشد و تمام نان‌ها را رایگان به در خانه نیازمندان می‌برد و هر روز نان را تأمین می‌کند این افتتاحیه به لطف خدا و به همت برادر عزیزم آقا رضا شیرزادفر برپا شد. تلاش می‌کنیم تنور این نانوایی هیچ وقت خاموش نشود. عزیزان دلم اگر آرد برسانید تنور این نانوایی خاموش نمی‌شود. انسانی که بعد از مرگ از خودش ردپایی به جا نگذارد، محکوم به فراموشی است.

غوغای برکناری #وزیر_صمت در شبکه‌های اجتماعی

عزل فرانچسکو رحمانی از وزارت صمت!

خبر عزل وزیر صمت همراه با گمانه‌های مختلف منتشر شد. عده‌ای آن را مرتبط با دیدار رحمانی با رئیس قوه‌قضائیه می‌دانستند و گروهی دیگر نشانی مافیای خودرو را می‌دادند. گمانه‌زنی‌ها با انتشار توییت امیر فراهانی، نماینده مردم قم، رنگی دیگر گرفت. او نوشته بود: «مردم عزیز بدانند آقای روحانی به خاطر مشکلات شما یا قیمت خودرو آقای رحمانی وزیر صنعت را برکنار نکرد. چهارشنبه به رحمانی ابلاغ شد، اگر مجلس به وزارت بازرگانی (بخوانید وزارت واردات و رانتخواری) رأی ندهد، باید استعفا دهید. وزیر هم استعفا را نپذیرفته و برکنار شد.» این توییت خیلی زود با نامه وزیر معزول صمت خطاب به رئیس‌جمهور تأیید شد. رضا رحمانی در نامه خود از نقش واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور، در رساندن پیام و تهدید به عزل نوشته بود. کاربران شبکه‌های اجتماعی در برابر این روند ساکت ننشسته و اعتراض خود را اعلام کردند. بخشی از این واکنش‌ها را در ادامه می‌خوانید:

سیدپویان حسین‌پور:
قدیم‌ترها، رئیس دفتر رئیس‌جمهور تنها هماهنگی‌های مربوط به وقت و برنامه‌ها و جلسات رئیس‌جمهور را برعهده داشت که خب گویا رئیس دفتر جناب پرزیدنت روحانی، در عزل و نصب وزرا و سیاست‌گذاری وزارتخانه‌ها و تنظیم خط‌مشی لابی‌های دولت با سایر قوا را هم انجام می‌دهد!

رضا سراج:
آقای روحانی در سال ۹۲ گفت: «باید به خدا پناه برد از استبداد رأی و عجله در تصمیم‌گیری و تقدم نفع شخصی و گروهی به منافع مردم!» سؤال مهمی که الان مطرح است این است که جناب پرزیدنت به چه کسی پناه برد و منافع چه باندی را در نظر گرفت که وزیر صمت را اینگونه برکنار کرد؟

کمیل. میم:
- اهههههههههههه فرانچسکو! من این وزارت بازرگانی رو می‌خوام!
- نمیشه قربان!
و اینگونه بود که فرانچسکو رحمانی از وزارت صمت برکنار شد.

سیدعلی موسوی:
انتشار نامه رحمانی، وزیر معزول شده صمت مهر تأییدی دیگری بر نقش واعظی در اقدامات و تصمیم‌گیری‌های دولت است. حالا نقش وی پررنگ‌تر از همیشه شده با اینکه او رئیس دفتر رئیس‌جمهور و سرپرست نهاد ریاست جمهوری می‌باشد، اما تبدیل به دست راست رئیس‌جمهور شده است.

مهدی:
روزبه‌روز دخالت‌های واعظی، رئیس دفتر ریاست جمهوری در کارهایی که به او مربوط نیست بیشتر می‌شود. جناب روحانی شما رئیس‌جمهور مملکت هستید یا آقای واعظی؟ دفعه پیش ماجرای استعفای ظریف و اینبار ماجرای استعفای وزیر صمت.

امید پیرهادی:
بعد از ناکامی روحانی در بیرون کشیدن وزارت بازرگانی از دل وزارت صنعت، معدن و تجارت ظاهراً او تصمیم دارد تا همین وزارت صمت را به وزارت بازرگانی (بخوانید واردات) تبدیل کند. نکته مهم اینکه سرپرست انتخاب شده سابقه ۱۷ سال قائم‌مقامی وزارت بازرگانی را در کارنامه دارد!

رسول:
مجلس با تشکیل وزارت بازرگانی مخالفت می‌کند؛ وزیر صمت برکنار و قائم‌مقام او در امور بازرگانی سرپرست می‌شود! این یعنی دولت مجلس را آدم حساب نمی‌کند و هر کاری دلش بخواهد انجام می‌دهد.

سیدمصطفی میرسلیم:
آیا عزل وزیر صمت نشان‌دهنده تن دادن دولت به مجلس است یا لجبازی سیاسی؟ اگر دولت نتواند با مجلسی که اکثریت آن از او حمایت می‌کنند، تعامل کند، چگونه می‌خواهد با مجلس یازدهم برای خدمت به مردم همکاری کند و باز فرصت‌ها را در جنجال‌های جدید سیاسی نسوزاند؟

غلامرضا عطفی:
نامه وزیر صمت به رئیس‌جمهور پرده از لابی‌گری‌ها و مشی فی‌مابین مجلس و دولت برداشت و دقیقاً جایی از نظام اقتصادی را که نیاز به جراحی دارد، به مردم نشان داد. اما سؤال‌هایی که مطرح است: چرا اصرار به تشکیل وزارت بازرگانی است؟ عزل به این صورت چه معنایی دارد؟!

سعید نوروزی:
قسمت تلخ عزل وزیر صمت آنجاست که برکناری ایشان نه به خاطر فاجعه بازار خودرو، گرانی‌ها و...، بلکه برای عمل نکردن به دستور لابی جهت تشکیل وزارت واردات بوده! یعنی پراید ۹۰ میلیونی اهمیتی ندارد، ولی اگر یکی از دستورات آقایان انجام نشود، فوراً عزل می‌شوی!

گزارش

اعتراض‌ها به طرح ۳ ساله شدن دوره کارشناسی دانشگاه فرهنگیان

امان از نگاه هزینه‌ای به تعلیم‌وتربیت

با تصویب هیئت امنای دانشگاه فرهنگیان بنا بر آن است دوره کارشناسی دانشجومعلمان سه ساله و کوتاه شود. حسین خنیفر، رئیس دانشگاه فرهنگیان در توضیح طرح گفته است: «با توجه به کمبود نیروی انسانی و افزایش میزان بازنشستگی‌ها در سال‌های اخیر، یکی از پیشنهادات ما این است که برای کاهش فشار بر آموزش‌وپرورش، بدون حذف واحد درسی و آسیب به دوره کارشناسی با احتساب دو ترم ۱۰ واحدی در تابستان به صورت موقت برای چند سال، دانشجوها را سه ساله فارغ‌التحصیل کنیم که هنوز قطعی نشده است.» این خبر با واکنش و اعتراض برخی از کاربران و متخصصان تعلیم‌وتربیت در شبکه‌های اجتماعی منجر شد. در ادامه بخشی از نظرات را می‌خوانید:

مجتبی همتی‌فر:
هیئت امنای دانشگاه فرهنگیان تصویب کرده که با کاهش تعداد واحدهای درسی و فشرده کردن ترم‌ها، دوره‌های کارشناسی دانشجومعلمان کوتاه و سه ساله شود. دلالت این تصمیم برای کیفیت‌بخشی خدمات آموزشی و پرورشی مدرسه چیست؟ این تصمیم ربطی به صرفه‌جویی در هزینه‌ها هم دارد؟! می‌گویند بگذار دوره کارشناسی سه ساله شود، شرّش کم‌تر و سرمان آسوده‌تر. مگر در چهار سال چه خیری دیدیم؟! بزرگوار! این پاک کردن اصل مسئله است. اگر تربیت معلم ضعیف است، باید مطالبه کرد که قوّت بدهندش، نه اینکه ضعیف‌کشی کنند و ضعیف‌تر. هیئت امنای محترم دانشگاه فرهنگیان! کاش به جای کاهش دوره کارشناسی دانشجومعلمان با نگاه صرفه‌جویانه، مسئله ناراحتی زیاد دانشجومعلمان از کیفیت آموزش در دانشگاه را روی میز می‌گذاشتید تا حسن نیت شما را باور کنیم.

علی پارسانیا:
دوره تربیت معلم را دو ساله کنید، اصلاً تعطیلش کنید، اما برای یکبار هم که شده گزارش کارشناسی پشتیبان طرحتان را منتشر کنید تا امکان گفت‌وگو داشته باشیم.

عبدالله اسدی:
حالا مگر چهار ساله بودن تحصیل دانشجومعلم‌ها در دانشگاه فرهنگیان مبتنی بر مبانی نظری متقن و اصول سیاستی موثق در تربیت معلم طراحی شده بود؟ نه! عرف آکادمیک بوده که لیسانس: چهار سال! باید به خود جرئت داد و طرحی نو در تربیت معلم ریخت که برای هر دو دوره گذار و ثبات، مدل داشته باشد. طبعاً منظورم این نیست که این سه ساله شدن، همان طرح نویی است که باید در انداخت! که به نظرم اینطور نیست، اما مثلاً مدرسان حوزه علمیه نمونه‌ای هستند که ممکن است ۲۵ سال هم تحصیل کنند و هم تدریس یا آکادمی‌هایی که در بعضی کشورهای دنیا خرده‌مدرک‌های موردی علمی مهارتی اخلاقی می‌دهند. سه‌ساله کردن تربیت معلم در دانشگاه فرهنگیان فقط کوتاه کردن خط تولید کارخانه برای صرفه‌جویی در پول و زمان است؟! به این صورت، دقیقاً از تربیت معلم دور می‌شویم و به همان ایده نخ‌نما و مردود که می‌گوید اساساً برای تربیت معلم نیاز به محیط ویژه و مسیر اختصاصی نیست نزدیک می‌شویم.

تحلیل و نظر

آیا می‌توان تکنولوژی را به جای معلم نشاند؟

فردین علیخواه
استاد دانشگاه

عضو گروه جامعه‌شناسی دانشگاه گیلان، در کانال تلگرامی «جامعه‌شناسی حوزه عمومی» نوشت:

در یکی از نوشته‌هایم به استعاره از مسابقات روباتیک که در آنها تیم‌های مختلف از آخرین روبات انسان‌نمای خود پرده‌برداری می‌کنند، گفتم. در آنجا پرسیدم که چرا در جهان امروز در این سطح و وسعت تلاش می‌شود تا روبات‌ها دقیقاً مانند ما انسان شوند؟ چرا این همه منابع صَرف می‌شود تا روبات‌ها غم، ملال و شادی را بفهمند و روزی به جایگاهی برسند که انسان‌ها بتوانند با اطمینان و راحتی با آنان درد دل کنند؟ و پرسش اصلی‌تر آنکه چرا ما چشم‌هایمان را نسبت به روبات شدن انسان‌ها (خودمان) بسته‌ایم؟ آیا قرار است جای ما عوض شود، یعنی روبات‌ها انسان و انسان‌ها روبات شوند؟ کاش همزمان با مسابقات روباتیک، مسابقه‌ای درباره انسان‌های روبات‌نما هم برگزار می‌شد و در آن سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی از آخرین دستاوردهای خود در تبدیل انسان‌ها به روبات پرده برمی‌داشتند.

متأسفانه این روزها بسیار می‌بینیم و می‌شنویم که «بدون کلاس و بدون استاد نوازنده شوید»، «بدون مربی ورزشکار شوید»، «بدون معلم نابغه شوید» و... این تبلیغات از آینده‌ای خبر می‌دهد که در آن اپلیکیشن‌ها و طراحان حرفه‌ای گرافیک به جای معلمان نشسته‌اند، محتوای آموزشی به «داده» تقلیل یافته و اصلی‌ترین کنش آموزشی نیز «لمس صفحه تلفن همراه» و «اتصال سیم شارژر به دوشاخه برق» خواهد بود! شاید این متن کمی احساسی جلوه کند، ولی به باور من پررنگ کردن نقش فناوری‌های نوین ارتباطی در امر تعلیم و تربیت و حذف نقش معلمی یا تقلیل آن به «کلیک کننده» صرف، یا کسی که در یکی از اتاق‌های خانه نشسته و «وویس» ضبط می‌کند جفا به تعلیم و تربیت و جفا به تعاملات انسانی و اجتماعی است. نگارنده این سطور همواره معتقد بوده است که باید ارتباطات مجازی را به ارتباطات واقعی تبدیل کرد و نه بر عکس. ارتباط مجازی، مجازی است و قرار نیست که در همه شرایط و موقعیت‌های اجتماعی جای ارتباط واقعی بنشیند. ما زمانی به کسی پیامک می‌زنیم یا با او تماس تلفنی برقرار می‌کنیم که در کنار ما نیست و با او مجاورت فیزیکی نداریم. در غیر این صورت باید از فاجعه‌ای اجتماعی سخن گفت. کنش معلمی وسیع‌تر از انتقال صرف دانش به یادگیرنده است. معلمی، آموزش غیرمستقیم منش نیز است؛ دقیقاً همانطور که کلاس هم فقط شامل چهار دیوار در چهار طرف و چند میز و صندلی نیست.

کلاس هم فضایی اجتماعی است که در آن تعاملات اجتماعی تمرین می‌شود. معلم واقعی بهتر از تصویر معلم واقعی در مانیتور و دانش‌آموز واقعی بهتر از تصویر دانش‌آموز واقعی در مانیتور است. جهان ما به اندازه کافی از تصاویر اشباع شده است و دیگر مدرسه را تبدیل به تصویر نکنیم.

سخن پایانی آنکه «تنهایی» Loneliness به تدریج دارد تبدیل به مسئله اصلی جهان امروز می‌شود. در جهتی گام برداریم که انسان، اجتماعی‌تر شود و نه منزوی‌تر و جداافتاده‌تر. آیا آموزش مجازی به این هدف کمک می‌کند؟

استقبال کاربران از پخش ویژه «خروج» در روستای یوسف رضا

#سینما_تراکتور به دور از سنگینی کاخ جشنواره

خبر کوتاه اما لذت‌بخش بود. ابراهیم حاتمی‌کیا فیلم خروج را برای مردم روستای یوسف رضا از توابع پیشوای ورامین اکران کرد. خبر با انتشار عکس‌های واقعه جالب‌تر شد. مردم روستا با تراکتورهای خود به دیدن فیلم آمده بودند. فیلم خروج هم که درباره اعتراضات کشاورزان تراکتورسوار است و با این حساب همخوانی زیبایی پدید آمد که مورد استقبال و ستایش کاربران شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت. بخشی از واکنش‌های کاربران ذوق‌زده را می‌خوانید:

دانیال معمار:
فیلمت را برداشتی و رفتی میان کشاورزان تراکتورسوار ورامین اکران کردی. دمت گرم، اما منتظر نباش که جماعت شبه روشنفکر این روزها برایت دست بزنند و این کار را در بوق و کرنا کنند. چرا؟ چون همین سه سال قبل در اختتامیه جشنواره فجر فریاد زدی که فیلمساز نظام و پرورش‌یافته سپاه هستی آقا ابراهیم.

علی صدری‌نیا:
در روستای‌شان سینما نداشتند، اما دوست داشتند فیلم خروج را ببینند؛ چون شنیده بودند فیلم صدای آنان را منعکس کرده است؛ ابراهیم حاتمی‌کیا با اشتیاق برای اکران بین‌شان حاضر شد؛ روستای یوسف رضا در پیشوای ورامین؛ از سر زمین با تراکتورهای‌شان به تماشای فیلم آمدند. صحنه عجیبی بود. جای‌تان خالی! آخر فیلم برای تقدیر، حاصل زحمتشان که خیار، گوجه، کاهو و بادمجان بود را هدیه دادند. همان پیرمردهای روستایی که دور حاتمی‌کیا از مشکل بیمه نبودن تراکتوردارها گله می‌کردند. صاف و ساده و صمیمی. به دور از سنگینی کلماتی مثل «فرش قرمز» و «کاخ جشنواره».

رضا حاتمی:
کشاورزان با تراکتورهای خود فیلم سینمایی خروج حاتمی‌کیا را در روستای یوسف رضای شهرستان پیشوا در استان تهران تماشا کردند! با شنیدن این مطلب حس خوشی به من دست داد، شما چطور؟

کاربری با نام «نخبه»:
حاتمی‌کیا با راه‌اندازی سینما تراکتور قلب سینمای روشنفکری را هدف قرار می‌دهد و نشان می‌دهد فرهنگ برای انسان است و انسان تنها پردیس رفته‌ها نیستند. انقلاب ما انقلاب مستضعفین و تراکتورسوارهاست.

سیده فاطمه فیروزآبادی:
حس زیبای اقشاری از جامعه که صدایشان را پس از سال‌ها از پرده سینما می‌شنوند را خریدارم. همین اقشار زحمتکش و عزیز. پ. ن: حاتمی‌کیا فیلمش را میان کشاورزان اکران کرد.

کاریکاتور
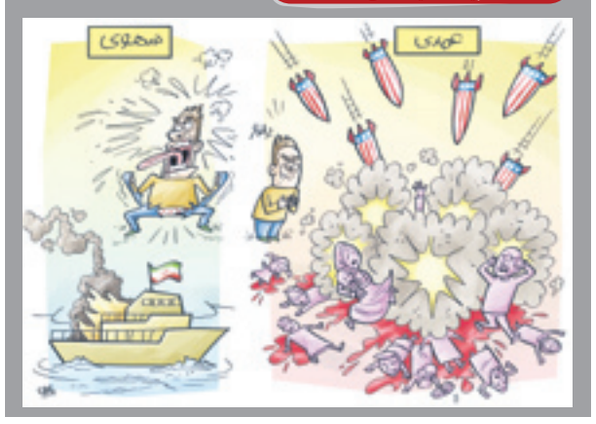
پیمان علیشاهی